

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠĆE

O FINACIJSKOJ REVIZIJI INSTITUTA ZA AKREDITIRANJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2013. GODINU

Broj: 01/02/03-08-16-1-436/14

Sarajevo, lipanj 2014. godine

KAZALO

I	MIŠLJENJE REVIZORA	2
II	IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	4
1.	Uvod	4
2.	Postupanje po ranijim preporukama	4
3.	Sustav internih kontrola	4
4.	Proračun	5
5.	Planiranje i izvješćivanje o radu	6
6.	Pregled rashoda proračuna	7
6.1	Tekući izdaci	7
6.2.	Kapitalni izdaci	9
7.	Bilanca stanja	9
8.	Javne nabave	10
9.	Prihodi	10
10.	Korespondencija.....	10
III	PRIVITAK.....	11
	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	11
	Pregled rashoda proračuna za 2013. godinu	
	Bilanca stanja na 31.12.2013. godine	
	Izjava o odgovornostima rukovodstva	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća (bilance stanja, pregleda prihoda, primitaka i financiranja, pregleda rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama, posebnih podataka o plaćama i broju uposlenih, pregleda dinamike upošljavanja, pregleda stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregleda kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio) u **Institutu za akreditiranje Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Institut) za godinu koja se završava 31. prosinca 2013. godine.

Pored finansijskih izvješća, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Instituta sa odgovarajućim zakonima i propisima koji imaju utjecaja na finansijska izvješća za 2013. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Instituta je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za tekuću fiskalnu godinu, Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Instituta je odgovorno za poslovanje sukladno odgovarajućim zakonima i propisima i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i primjenljivim Okvirom Međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je utemeljen na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima i propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Instituta prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza, prihoda i rashoda na 31.12.2013. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvješćivanja.

Aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima Instituta u tijeku 2013. godine bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dano mišljenje, skrećemo pozornost na točku 9. Izvješća, dio koji se odnosi na značajan iznos nenaplaćenih prihoda.

Sarajevo, 02.06.2014. godine

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GLAVNOG
REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GLAVNOG
REVIZORA**

Božana Trninić

II IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. Uvod

Institut je samostalna institucija utemeljena Zakonom akreditiranja BiH¹ i Zakonom o osnivanju Instituta za akreditiranje BiH². Prema odredbama Zakona o osnivanju Instituta za akreditiranje BiH, Institut je nadležan za:

- razvijanje, provođenje i održavanje sustava akreditiranja Bosne i Hercegovine;
- provođenje procedure akreditiranja i nadzor tijela za ocjenjivanje usuglašenosti;
- zastupanje Bosne i Hercegovine u europskim i međunarodnim organizacijama za akreditiranje;
- organiziranje i provođenje specijalističkog obrazovanja kadrova u području akreditiranja;
- razvijanje i uspostavljanje informacijskog sustava o dodijeljenim akreditacijama i dokumentima iz područja akreditiranja;
- druge upravne i stručne poslove.

Sjedište Instituta je u Sarajevu.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je reviziju Instituta za 2012. godinu i izrazio pozitivno mišljenje s isticanjem predmeta. Osnova izražavanja ovakvog mišljenja odnosi se na plan djelovanja borbe protiv korupcije. U Izvješću o reviziji za 2012. godinu dane su preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljnjem poslovanju. Uvidom u poduzete aktivnosti te osvrtom na realizaciju danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Realizirane preporuke:**

Institut je u koordinaciji sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije usvojio Pravilnik o prevenciji i borbi protiv korupcije.

3. Sustav internih kontrola

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima. Kontrolno okruženje čini osnovu sustava internih kontrola i podrazumijeva rukovođenje i stil upravljanja, organizacijsku strukturu i kompetentnosti i politike ljudskih resursa.

U nedostatku jedinstvenih pravila i standarda potrošnje na razini institucija BiH, Institut je internim aktima odredio pravila za korištenje i ograničenja određenih kategorija troškova. U postupku revizije je konstatirano da je neophodno unaprjeđenje sistema internih kontrola pri trošenju sredstava za reprezentaciju.

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH³ i Odluci o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁴, unutarnju reviziju u Institutu bi trebalo obavljati

¹ Službeni glasnik BiH, broj 19/01

² Službeni glasnik BiH, broj 10/02

³ Službeni glasnik BiH, broj 27/08, 32/12

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 49/12

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. U tekućoj godini nisu provođene aktivnosti vezane za unutarnju reviziju.

- **Rukovođenje, organizacija i ljudski resursi**

Institutom rukovodi ravnatelj. Ravnatelj ima jednog zamjenika, koji ga zamjenjuje ukoliko on nije u mogućnosti obavljati svoja ovlaštenja. Ravnatelja i zamjenika ravnatelja imenuje Vijeće ministara BiH. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, u Institutu je predviđeno 28 radnih mjesta, od čega su dva radna mjesta za imenovane osobe, 23 državna službenika i tri zaposlenika. Na 31.12.2013. godine u Institutu je bilo popunjeno 21 radno mjesto. Poslovi i zadaci iz nadležnosti Instituta obavljaju se u okviru tri osnovne organizacijske jedinice: Kabinet ravnatelja, Služba za akreditiranje i Služba za opće, pravne i financijske poslove. Institut je poduzeo aktivnosti na usuglašavanju Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu sukladno Odluci o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁵.

U procesu revizije sagledano je i upravljanje ljudskim resursima Instituta. Pod upravljanjem ljudskim resursima podrazumijevaju se međusobno povezane aktivnosti i procesi od kojih su najvažniji: planiranje broja radnih mjesta, analiza poslova tj. radnih mjesta, definiranje kompetencija i vještina za svako radno mjesto, proces selekcije, profesionalna obuka i razvoj zaposlenih, unaprjeđenje znanja i vještina zaposlenih, motivacija zaposlenih i međuljudski odnosi te komunikacija sa zaposlenim.

Institut radi na kontinuiranom usavršavanju i edukaciji svojih kadrova. Sačinjen je Plan obuka u 2013. godini koji se odnosi na ocjenitelje i predstavnike tijela za ocjenu sukladnosti. Temeljem zaključenih sporazuma o suradnji sa akreditacijskim tijelima iz Europe, organizirani su zajednički seminari i radionice za obuku uposlenika i ocjenjivača, vrši se usuglašavanje postupaka akreditacije, kao i eksterni auditi, razmjena ocjenjivača i eksperata i druge aktivnosti. Ocjenjivanje rada državnih službenika vrši se sukladno zakonu i pravilniku o ocjenjivanju državnih službenika.

Savjetodavno vijeće za akreditiranje: Sukladno Zakonu o akreditiranju BiH, u okviru Instituta djeluje Savjetodavno vijeće. Zadaci Savjetodavnog vijeća su: pružanje savjeta u vezi politike razvoja i rada Instituta; razmatranje pitanja politike koja se tiče akreditiranja, a koja su pokrenuta od osnivača; sudjelovanje u promociji akreditiranja u BiH; razmatranje svih ostalih pitanja koja se odnose na akreditiranje, a koja mu može uputiti Vijeće ministara; pružanje savjeta ravnatelju Instituta na njegov zahtjev. Mandat članova savjetodavnog vijeća (18 članova) traje četiri godine, sa mogućnošću ponovnog izbora. Predsjednika, zamjenika predsjednika i članove Savjetodavnog vijeća, na prijedlog ravnatelja Instituta imenuje Vijeće ministara BiH. Zbog isteka mandata u tijeku 2013. godine Savjetodavno vijeće nije održalo nijednu sjednicu. Prijedlog odluke o imenovanju članova Savjetodavnog vijeća dostavljen je 01.08.2013. Vijeću ministara BiH.

Preporučamo Institutu da uputi urgenciju Vijeću ministara BiH, vezano za imenovanje članova Savjetodavnog vijeća za akreditiranje.

4. Proračun

Ukupan proračun Instituta zajedno sa sredstvima tekuće pričuve iznosio je **1.116.000 KM**. Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

Hercegovine za 2013. godinu⁶ Institutu su odobrena sredstva iz proračuna u ukupnom iznosu od 1.081.000 KM, od čega 1.075.000 KM za tekuće izdatke i 6.000 KM za kapitalne izdatke. Odlukom Vijeća ministara BiH broj: 239/13 od 06.11.2013. godine, Institutu su odobrena sredstva iz tekuće pričuve u iznosu od 35.000 KM, za izdatke vezane za poslove ocjenjivanja od strane Tima EA, akreditiranje, rad Savjetodavnog vijeća i međunarodne obveze. Odobrena sredstva tekuće pričuve odnose se na tekuće izdatke: putne troškove (25.000 KM) i ugovorene usluge (10.000 KM).

U tijeku godine, Institut je na temelju suglasnosti Ministarstva financija i trezora BiH, izvršio jedno prestrukturiranje rashoda. Prestrukturiranjem rashoda povećane su pozicije: naknade troškova uposlenih (4.000 KM), putni troškovi (4.500 KM), izdaci telefonskih i poštanskih usluga (3.000 KM), izdaci za energiju i komunalne usluge (2.000 KM), nabava materijala (5.000 KM), troškovi zakupa (10.000 KM) i izdaci za tekuće održavanje (2.000 KM) a umanjene pozicije: bruto plaće (30.000 KM) i izdaci za osiguranje (500 KM).

Izvršenje proračuna Instituta s 31.12.2012. iznosilo je **1.068.172 KM** što je manje od odobrenog proračuna za 47.828 KM ili što predstavlja 96% realizacije proračuna. Razlika u izvršenju proračuna (47.828 KM) najvećim dijelom se odnosi na nerealizirana sredstva za izdatke za energiju i komunalne usluge, naknade troškova uposlenih i bruto plaće.

5. Planiranje i izvješćivanje o radu

- **Strateški plan, program rada i izvješće o radu**

Strateški plan: Institut je usvojio strateški dokument Strategija za razvitak Instituta za akreditiranja BiH za razdoblje od 2012.-2014. godine. Strateški cilj Instituta je sam proces akreditiranja i aktivno sudjelovanje u europskim integracijama u području akreditiranja, potpisivanje multilateralnog sporazuma sa EA (europskom akreditacijom) čime će se osigurati prihvaćenost BiH izvoznih proizvoda i usluga od njenih ključnih trgovinskih partnera i doprinijeti podizanju razine konkurentnosti BiH kompanija na globalnom tržištu putem akreditiranja ispitnih i kalibracijskih laboratorija, inspekcijskih i certifikacijskih tijela. Strateški plan institucije usuglašen je sa dokumentom okvirnog proračuna.

Program rada Instituta za 2013. godinu izrađen je na temelju strateških dokumenata „Jačanje sustava akreditiranja u BiH“ i „Dokument višegodišnjeg indikativnog planiranja za BiH 2010-2013“. Strateški cilj Instituta od njegovog osnutka jeste potpisivanje Multilateralnog, odnosno Bilateralnog sporazuma sa Europskom kooperacijom za akreditiranje (u daljnjem tekstu: EA), prema kojem se dokumenti koje izdaju akreditirana tijela u BiH priznaju u europskim državama, a time i u svijetu. Aktivnosti Instituta u 2013. godini usmjerene su na stvaranje preduvjeta za proširenje područja akreditacije sa EA. Programom rada utvrđene su zakonodavne aktivnosti, međunarodne aktivnosti te aktivnosti u području akreditiranja (odobravanje akreditacija, proširenje područja akreditacije, produžavanje akreditacije, redoviti godišnji nadzor te procjenu akreditiranih tijela). Institut je planirao da će koncem 2013. godine u BiH biti 78 akreditiranih tijela za ocjenjivanje sukladnosti. Vijeće ministara BiH je 08.05.2013. godine usvojilo Program rada Instituta za 2013. godinu.

Izvješće o radu: Institut je 22.11.2012. godine potpisao Bilateralni sporazum sa EA u područjima, kalibracije, ispitivanja i inspekcije. Potpisivanjem ovog sporazuma znatno je olakšan plasman roba i usluga iz BiH na europsko i svjetsko tržište. Tim eksperimenta EA je u tijeku 2013. godine izvršio nadzorno ocjenjivanje Instituta i potvrdio kompetentnost Instituta u okviru potpisanog Bilateralnog sporazuma.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 100/12

Institut je sudjelovao u pripremi propisa vezanih za akreditiranje i infrastrukturu kvaliteta. U okviru regionalnog projekta „Kvaliteta i sigurnost hrane u zemljama jugoistočne Europe“ realizirana je obuka ocjenitelja prema standardu ISO/IEC 17025.

Iako se akreditacija novih tijela za ocjenu sukladnosti nije se odvijala planiranom dinamikom, realiziran je značajan dio planiranih aktivnosti u području akreditiranja. Ukupan broj akreditiranih tijela u BiH koncem 2013. godine iznosio je 62.

- **Prevenција korupcije**

Institut je sukladno Strategiji za borbu protiv korupcije 2009-2014. Vijeća ministara BiH i Akcijskom planu za provedbu strategije za borbu protiv korupcije, usvojio Pravilnik o prevenciji i borbi protiv korupcije.

Akcijskim planom za provedbu Strategije, definirano je da institucije vlasti na svim razinama BiH donesu i Plan integriteta sa ciljem utvrđivanja pozicija koje su najpodložnije korupciji i uspostave odgovarajućih mjera kako bi se rizici od korupcije umanjili/eliminirali. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije je u 2014. godini izvijestila Institut da su sačinjeni i objavljeni akti vezani za izradu i provođenje plana integriteta. U tijeku obavljanja revizije utvrđeno je da Institut nije poduzeo aktivnosti vezane za izradu Plana integriteta.

Preporučamo Institutu da s ciljem borbe protiv korupcije i uspostavljanja sustava upravljanja rizicima od korupcije, poduzme aktivnosti na izradi Plana integriteta.

6. Pregled rashoda proračuna⁷

6.1 Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade iz plaća iznose 597.879 KM. Ukupan broj uposlenih sa 31.12.2013. godine iznosio je 21, od čega su 18 uposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, a tri na određeno radno vrijeme. U tijeku 2013. godine dvije osobe su primljene u radni odnos na neodređeno vrijeme na osnovu provedenog javnog konkursa, a jedna osoba je primljena u radni odnos na određeno vrijeme. Na osnovu internog oglasa unaprijedene su tri osobe. Obračun plaća vrši se sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Stimulacije: Ukupno isplaćene stimulacije (novčane nagrade) u tijeku 2013. godine iznose 4.500 KM. Stimulacije su isplaćene svim uposlenicima Instituta (18 osoba) u pojedinačnim neto iznosima od 250 KM, zbog dodatnih aktivnosti vezanih za nadzorno ocjenjivanje od strane Europske kooperacije za akreditiranje.

- **Naknade troškova uposlenih**

Ukupno ostvarene naknade troškova uposlenih s 31.12.2013. godine iznose 61.273 KM. Značajne naknade odnose se na topli obrok tijekom rada (25.650 KM), prijevoz s posla i na posao (18.113 KM) i regres (5.402 KM). Isplate naknada vršene su sukladno podzakonskim aktima koji reguliraju pojedine vrste naknada.

⁷ Pregled rashoda proračuna za 2013. godinu prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

- **Putni troškovi**

Izdaci za putne troškove realizirani su u ukupnom iznosu od 105.750 KM, od čega putni troškovi u zemlji iznose 64.552 KM a putni troškovi u inozemstvu 41.198 KM. Izdaci za putne troškove veći su u odnosu na prethodnu godinu za 20.511 KM ili 24%.

Značajniji izdaci na putnim troškovima u zemlji odnose se na: troškove smještaja (26.200 KM), troškove putovanja osobnim vozilom (24.461 KM) i troškove dnevnica (12.033 KM). Službena putovanja u zemlji uglavnom se odnose na obavljanje poslova vezanih za područje akreditiranja (odobravanje, proširivanje i produžavanje akreditacije, te nadzor i procjena akreditiranih tijela).

Značajniji izdaci na putnim troškovima u inozemstvu odnose se na troškove prijevoza javnim sredstvima (16.654 KM), troškove smještaja (11.015 KM) i troškove dnevnica (8.798 KM). Službena putovanja u inozemstvo vezana su za sudjelovanje u radu međunarodnih i regionalnih asocijacija u oblasti akreditacije (ILAC, Generalna skupština EA, Komitet za inspekciju i certifikaciju, Komitet za laboratorije, EACCIC Komitet, Vijeće europske akreditacije) te uspostavu saradnje i razmjenu iskustava sa međunarodnim i regionalnim institucijama i organizacijama.

Institut snosi troškove smještaja, prijevoza i dnevnica eksperata Europske kooperacije za akreditiranje. Eksperti su vanjski suradnici Instituta iz raznih područja koja se akreditiraju i to su stručnjaci iz drugih zemalja i iz BiH.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga ostvareni u 2013. godini iznose 14.379 KM. Od toga, značajniji izdaci odnose se na fiksne telefone (8.254 KM), mobilne telefone (3.756 KM) i izdatke za poštanske usluge (2.018 KM).

Sukladno internom aktu, pravo na naknadu za korištenje mobilnog telefona u službene svrhe ostvaruje pet uposlenika. Visina naknade kreće se u rasponu od 60 KM za šefa službe do 100 KM za ravnatelja. Uposlenici Službe za akreditiranje prilikom službenog putovanja raspolazu sa dva mobilna telefona, sa mjesečnim ograničenjem troška od 50 KM. Institut vodi mjesečnu evidenciju izdataka mobilnih telefona po korisnicima a prekoračenja odobrenih limita snose korisnici navedenih prava.

- **Izdaci za uporabu vozila**

Ukupni izdaci za upotrebu vozila iznose 5.143 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 1.149 KM (18%). Značajni troškovi sa 31.12.2013. godine odnose se na izdatke za gorivo (3.176 KM), izdatke za opravku i održavanje (446 KM) i osiguranje vozila (903 KM). Institut raspolaze sa jednim službenim vozilom. Korištenje službenog vozila regulirano je Pravilnikom o uvjetima i načinu upotrebe službenog motornog vozila od 01.09.2008. Pravo na upotrebu službenog motornog vozila ostvaruju ravnatelj, zamjenik ravnatelja i ostali uposlenici za obavljanje radnih zadataka po odobrenju ravnatelja.

- **Zakup imovine i opreme**

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme realizirani su u iznosu 150.651 KM, a odnose se na unajmljivanje prostora i zgrada. Izdaci unajmljivanja poslovnog prostora (522,74 m²) manji su u odnosu na prethodnu godinu za 6.320 KM, zbog smanjenja (od 01.03.2013.) cijene zakupnine sa 27,10 KM/ m² na 23,40 KM/ m². Mjesečna zakupnina u iznosu od 14.165 KM smanjena je na 12.232 KM.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu 82.121 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 11.959 KM (13%). Značajni troškovi odnose se na izdatke za autorske honorare (57.315 KM), usluge reprezentacije (6.307 KM) i usluge održavanja konvencija i seminara (4.479 KM).

Autorski honorari: Izdaci na temelju ugovora o autorskim honorarima realizirani su u iznosu 57.315 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 10.826 KM ili 23%. Ugovori o autorskom djelu odnose se na angažiranje vodećih ocjenitelja, tehničkih ocjenitelja i tehničkih eksperata iz različitih oblasti koji sudjeluju u procesu akreditiranja. Eksperti se odabiru na temelju liste eksperata Instituta, ovisno o vrsti posla i odgovarajućem stručnom obrazovanju. Iznos naknade za angažiranje eksperata definiran je internim aktom Instituta. Tijekom 2013. godine za izradu studija tehničke osposobljenosti angažirana su 62 eksperta.

Usluge reprezentacije: Izdaci za reprezentaciju regulirani su Odlukom o reprezentaciji i poklonima od 31.03.2010. godine. Navedenom Odlukom reprezentacija je razdvojena na tzv. „internu“ koja se koristi tijekom radnih sastanaka u prostorijama Instituta i „eksternu“ reprezentaciju za sastanke sa predstavnicima domaćih i stranih vladinih službenika, predstavnicima međunarodnih organizacija, predstavnicima privatnog sektora kao i sa drugim osobama kada se u svojstvu stranke službeno sastaju sa predstavnicima Instituta. Pravo na reprezentaciju ostvaruju ravnatelj, zamjenik ravnatelja i pomoćnik ravnatelja. Iznos troškova reprezentacije za ravnatelja je ograničen odobrenim proračunskim sredstvima dok zamjenik i pomoćnik ravnatelja imaju pravo na reprezentaciju do 50 KM mjesečno.

Utvrđeno je da Institut ne vodi mjesečnu evidenciju o utrošku sredstava reprezentacije po korisnicima sukladno internom aktu. U pojedinim slučajevima uočeno je da se troškovi pravdaju bez obrazloženja nastalog troška ili uz štura pojašnjenja koja su nedostatna da potvrde namjensko trošenje proračunskih sredstava.

Preporučamo Institutu da uspostavi efikasniju kontrolu namjenskog trošenja sredstava reprezentacije.

6.2. Kapitalni izdaci

Ukupni kapitalni izdaci ostvareni u 2013. godini iznose 5.974 KM i odnose se na nabavu opreme.

7. Bilanca stanja⁸

Ukupna aktiva Instituta na 31.12.2013. godine iznosi **169.600 KM** i odnosi se na novčana sredstva (2.929 KM), kratkoročna potraživanja (123.285 KM) i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (43.386 KM).

Ukupna pasiva Instituta na dan 31.12.2013. godine iznosi **257.399 KM** i odnosi se na kratkoročne tekuće obveze (35.157 KM), obveze prema djelatnicima (55.571 KM), kratkoročna razgraničenja (123.285 KM) i izvore sredstava (43.386 KM).

Kratkoročna potraživanja u iznosu 123.285 KM predstavljaju potraživanja od kupaca na osnovu ispostavljenih predračuna za izvršene usluge u procesu akreditiranja. Kratkoročne tekuće obveze u iznosu 35.157 KM odnose se na obveze prema dobavljačima izmirene u narednoj godini.

⁸ Bilanca stanja na 31.12.2013. godine prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća

Institut je izvršio popis stalnih sredstava, novčanih sredstva, potraživanja i obveza na 31.12.2013. godine.

8. Javne nabave

Institut je, po usvajanju proračuna, sačinio plan javnih nabava za 2013. godinu. Postupke javnih nabava provodilo je stalno povjerenstvo imenovano od strane ravnatelja. U tijeku 2013. godine provedena su dva postupka konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda (uredski materijal ugovorene vrijednosti 8.480 KM) i jedan otvoreni postupak (avio karte ugovorene vrijednosti 40.000 KM). Ostale nabave provedene su izravnim postupkom.

9. Prihodi

Institut ostvaruje prihode temeljem Tarife za usluge u sustavu akreditiranja Bosne i Hercegovine, koje obavlja Institut i Odluke o strukturi ekspert dana. Uplata prihoda ostvarenih na temelju Tarife i Odluke vrši se na Jedinstveni račun trezora institucija BiH, prema pripadajućoj vrsti prihoda, sukladno Naredbi o uplatnim računima za uplatu sredstava za naknade. Prihodi se evidentiraju u glavnoj knjizi i u pomoćnim evidencijama Instituta.

Vlastiti prihodi Instituta iskazani su u glavnoj knjizi za 2013. godinu u ukupnom iznosu od 214.019 KM i odgovaraju prihodima iskazanim u pomoćnim evidencijama za 2013. godinu. Nenaplaćeni prihodi sa stanjem na dan 31.12.2013. godine iznose od 123.285 KM i iskazani su kao kratkoročna potraživanja u glavnoj knjizi Instituta.

S obzirom na značajan iznos nenaplaćenih prihoda, preporučamo Institutu da sačini analizu istih i poduzme aktivnosti u cilju naplate potraživanja.

10. Korespondencija

Institut nije u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2013. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2013. godinu.

**Vođa tima za
financijsku reviziju**

Mirela Bošnjak

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Munevera Baftić

Članovi tima:

Seida Kapo, revizor

Azra Husić, pomoćni revizor

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i
kontrolu kvalitete**

Dragoljub Kovinčić

III PRIVITAK

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća sukladno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Institut) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2013. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09 i 42/12), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07, 16/10) i Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (Protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-08-02-1-644-1/12 od 20.01.2012. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2013. godinu (Službeni glasnik BiH broj 100/12) i pratećim uputama, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Instituta.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 03.03.2014. godine

Ravnatelj:

Žarko Petrović

Pregled rashoda proračuna za 2013. godinu

Naziv institucije: Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine

Tablica I.

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1.075.000	35.000	1.110.000	1.062.198	96
Bruto plaće i naknade	637.000	-30.000	607.000	597.879	98
Naknade troškova zaposlenih	70.000	4.000	74.000	61.273	83
Putni troškovi	80.000	29.500	109.500	105.750	97
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	14.000	3.000	17.000	14.379	85
Izdaci za energiju i kom. usluge	44.000	2.000	46.000	32.769	71
Nabavka materijala	5.000	5.000	10.000	9.865	99
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	5.000	0	5.000	4.115	82
Unajmljivanje imovine i opreme	141.000	10.000	151.000	150.651	100
Izdaci za tekuće održavanje	1.000	2.000	3.000	2.930	98
Izdaci za osiguranje	1.000	-500	500	466	93
Ugovorene i druge posebne usluge	77.000	10.000	87.000	82.121	94
2. Kapitalni izdaci	6.000	0	6.000	5.974	100
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	0
Nabavka građevina	0	0	0	0	0
Nabavka opreme	6.000	0	6.000	5.974	100
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
Rekonstrukcija i invest.održavanje	0	0	0	0	0
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
5. Novčane donacije	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
Ukupno (1+2+3+4+5)	1.081.000	35.000	1.116.000	1.068.172	96

Napomena: kolona 2 u zbiru treba da odgovara odobrenom proračunu po zakonu tako što:

višegodišnje kapitalne izdatke odobrene u proračunu za tekuću godinu treba prikazati pod red.brojem 4. u koloni 2.

višegodišnje kapitalne izdatke prenesene iz ranijih godina treba prikazati pod rednim brojem 4. u koloni 3.

novčane donacije odobrene u proračunu za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 2.

novčane donacije odobrene van proračuna za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 3.

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo dana 24.02. 2014. godine.

Ravnatelj:
Žarko Petrović

Bilanca stanja na dan 31.12.2013. godine

Naziv institucije: Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine

Tablica II.

Opis	31.12.2012.	31.12.2013.	Index 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	76.620	126.214	165
Novčana sredstva	7.385	2.929	40
Kratkoročna potraživanja	69.235	123.285	178
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	56.988	43.386	76
Stalna sredstva	244.227	248.602	102
Ispravka vrijednosti	187.240	205.216	110
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	56.988	43.386	76
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	133.608	169.600	127

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	87.627	214.013	244
Kratkoročne tekuće obveze	18.392	35.157	191
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema zaposlenima		55.571	
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	69.235	123.285	178
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	56.988	43.386	76
Izvori sredstava	56.988	43.386	76
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	144.615	257.399	178
------------------------------	----------------	----------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo dana 24.02. 2014. godine

Ravnatelj:
Žarko Petrović